

Міністерство освіти та науки України

**ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет економічних відносин та фінансів

Кафедра обліку, аудиту та оподаткування

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»**

**Методичні вказівки
до виконання кваліфікаційної роботи**

**здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»**

Харків – 2022

Міністерство освіти та науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра обліку, аудиту та оподаткування

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»**

Методичні вказівки
до виконання кваліфікаційної роботи

здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Затверджено
рішенням Навчально-методичної ради
ФЕВФ ДБТУ
Протокол № 3 від 22.02.2022 р.

Харків
2022
2

УДК 378.22:657.1/.6(063)

К32

Схвалено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Протокол № 9 від 15.02.2022 р.

Рецензенти:

Л.Б. Гнатишин, д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри обліку і оподаткування Львівського національного університету природокористування;

О.І. Гупоров, д-р екон. наук, проф., професор кафедри глобальної економіки Державного біотехнологічного університету.

К 32 Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»: метод. вказівки до виконання кваліфікаційної роботи здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / ДБТУ; уклад.: Н. Б. Кашена, С. І. Василюшин, Т. Г. Маренич, В. В. Ярова – Харків, 2022. – 65 с.

Методичні вказівки підготовлено на підставі «Положення про підготовку і захист кваліфікаційних робіт студентами Державного біотехнологічного Університету», ухваленого рішенням вченої ради ДБТУ, протокол № 4 від 23 грудня 2021 р. Регламентують тематику, порядок виконання, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи з обліку і оподаткування на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр», яка виконується на завершальному етапі навчання у закладі вищої освіти.

Видання призначене здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

УДК 378.22: 657.1/.6(063)

Відповідальний за випуск: С.І. Василюшин, д-р екон. наук, доц.

© Н. Б. Кашена, С. І. Василюшин,
Т. Г. Маренич, В. В. Ярова. 2022.

© ДБТУ, 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
Розділ 1. КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА ЯК СКЛАДОВА ОПН «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»	
1.1. Нормативно-правове регулювання підготовки та захисту кваліфікаційної роботи	7
1.2. Організаційні засади виконання кваліфікаційної роботи.....	10
1.3. Вибір, обґрунтування теми та керівництво підготовкою кваліфікаційної роботи	11
Розділ 2. СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	
2.1. Обсяг і структура кваліфікаційної роботи.....	15
2.2. Зміст основних структурних елементів кваліфікаційної роботи	18
2.3. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.....	25
Розділ 3. ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	
3.1. Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи.....	36
3.2. Організація захисту кваліфікаційної роботи.....	38
Список рекомендованих джерел.....	46
Додатки... ..	51

ВСТУП

*Бухгалтерія – триумф
математики над розумом.
Народна мудрість*

Євроінтеграційний вектор розвитку України та подолання наслідків економічних криз пов'язані із системою обліково-аналітичного забезпечення підприємств. Саме від фахівців у сфері обліку й оподаткування залежить підготовка неупередженої, своєчасної та достовірної фінансової звітності, задоволення інформаційних запитів стейкхолдерів і своєчасна сплата податків господарюючими суб'єктами. За експертними оцінками, успішний результат прийнятих управлінських рішень на 60–70 % залежить від якісної характеристики обліково-аналітичного забезпечення¹.

Бухгалтерський облік – це економічна наука, яка має необхідні атрибути: специфічну діяльність, що пов'язана з усіма видами господарської діяльності, містить власний категорійний апарат, упорядкований у теорію, методи та прийоми щодо формування інформаційних потоків для прийняття економічних рішень².

Бухгалтерський облік не обмежується інформаційно-сервісною функцією управління, а являє собою повноцінний соціально-економічний інститут. Інститут бухгалтерського обліку існує незалежно від його сприйняття чи несприйняття науковою спільнотою. Це об'єктивна реальність. Однак посилення позитивного впливу цього інституту на соціально-економічне середовище, зростання його значущості потребує оновлення теоретичного підґрунтя³.

У цих умовах зростає роль підготовки високоякісних фахівців з обліку й оподаткування, здатних вирішувати складні виробничі завдання в умовах цифрової економіки.

Державний біотехнологічний університет, який було утворено шляхом реорганізації Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра

¹Мних С. Ефективність інтегрованих обліково-аналітичних систем. *Вісн. КНТЕУ*. 2013. № 1. С. 109–116.

²Бондар М.І. Бухгалтерський облік як інформаційна підсистема системи управління. *Вісн. НУ «Львівська політехніка»*. 2012. № 721. С. 50–53.

³Жук В.М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект: монографія. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2018. 408 с.

Василенка, Харківського державного університету харчування та торгівлі та Харківської державної зооветеринарної академії, має глибокі історичні витoki та здобутки у царині підготовки фахівців з обліку і оподаткування у Східній Україні.

Сьогодні підготовка магістрів з обліку й оподаткування зорієнтована на виклики цифрової економіки, загострення ризиків та загроз економічної безпеки бізнес-суб'єктів і динамічних змін нормативно-правового забезпечення обліку та оподаткування, орієнтованого на МСФЗ та досягнення цілей сталого розвитку.

Кваліфікаційна робота з обліку й оподаткування є завершальним етапом підготовки здобувачів, покликаним підсумувати набуті ними компетентності і продемонструвати готовність до практичної реалізації одержаних знань.

Наукові керівники кваліфікаційних робіт кафедри обліку, аудиту і оподаткування щороку передають багаторічний досвід для підготовки конкурентоспроможних фахівців.

Головна мета цього видання – допомогти кожному здобувачу підготувати якісну, актуальну й оформлену відповідно до вимог кваліфікаційну роботу, а також дати поради щодо організації процесу підготовки до захисту.

Авторський колектив висловлює вдячність рецензентам за поради щодо підготовки методичних рекомендацій, а також завжди готовий отримувати слухні зауваження і пропозиції ключових стейкхолдерів.

Розділ 1. КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА ЯК СКЛАДОВА ОПП «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

1.1. Нормативно-правове регулювання підготовки та захисту кваліфікаційної роботи

Згідно зі ст. 5 Закону України «Про вищу освіту»⁴, молодший магістр - це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми - 120 кредитів ЄКТС.

Головною ціллю ОПП «Облік і оподаткування» у Державному біотехнологічному університеті (далі – ДБТУ), є підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців з обліку та оподаткування, здатних розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання та проведення досліджень, орієнтованих на використання міжнародних та національних стандартів обліку, а також задоволення інформаційних запитів ключових стейкхолдерів в умовах цифрової економіки та невизначеності умов.

Особливістю програми є розвиток цифрових навичок майбутніх фахівців з обліку та оподаткування, а також орієнтація на задоволення інформаційних потреб користувачів фінансової і нефінансової інформації в умовах невизначеності.

Згідно з розробленою проектною групою і затвердженою вченою радою ДБТУ ОПП «Облік і оподаткування», кваліфікацію «Магістр обліку і оподаткування» присвоюють на основі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

⁴ Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01.07.2014 р., зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

Кваліфікаційна робота є самостійною кваліфікаційною науково-дослідною роботою здобувача, яка синтезує підсумки теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної та варіативної складових освітньо-професійних програм підготовки фахівців, а також відображає нові рішення актуальних проблем практики організації та методики бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу й аудиту. У ході виконання кваліфікаційної роботи здобувач має:

- засвоїти навички правильної постановки проблеми та обґрунтування її актуальності, визначення мети і завдань дослідження;
- відповідно до визначеної мети, аналізувати законодавчі, інструктивні, наукові та інші літературні джерела;
- самостійно збирати, систематизувати, аналізувати фактичні матеріали та узагальнювати результати проведеного дослідження, застосовуючи найсучасніші методики і технічні засоби;
- комплексно застосовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання і практичні навички для вирішення відповідних проблем;
- приймати обґрунтовані й оптимальні рішення щодо об'єкта дослідження, а також робити відповідні висновки і пропозиції.

Кваліфікаційна робота повинна демонструвати результати вивчення організаційних та методичних питань декількох функцій управління: облік і оподаткування, облік і аналіз або облік і аудит, а також відображати творчий підхід до вирішення актуальних проблем обліку, оподаткування, аудиту й аналізу.

Кваліфікаційна робота є самостійним теоретико-прикладним науковим дослідженням здобувача, яку він виконує на завершальному етапі навчання на здобуття освітнього ступеня магістра. На підставі захисту кваліфікаційної роботи екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної і практичної підготовки випускника, його здатність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння кваліфікації «Магістр обліку і оподаткування».

Метою виконання кваліфікаційної роботи є систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних знань; їхнє застосування під час проведення теоретичних та практичних досліджень, поглиблене осмислення професійних проблем, розробка обґрунтованих пропозицій та рекомендацій щодо їх вирішення.

Підготовка кваліфікаційної роботи направлена на досягнення **інтегральної компетентності згідно з ОПП «Облік і оподаткування»** – здатність розв'язувати складні завдання і проблеми

у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Завданнями кваліфікаційної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти є:

– продемонструвати рівень наукової кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і розв'язувати конкретні наукові завдання;

– провести аналіз літературних джерел, нормативної бази з досліджуваної проблеми, вивчення системи обліку, оподаткування, аналізу та аудиту на підприємствах різних форм власності;

– теоретично та практично обґрунтувати і розкрити сутність економічних і фінансових категорій, виявити проблеми в області бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу та внутрішнього аудиту з обраної теми;

– надати конкретні пропозиції щодо удосконалення обліку, аналізу та аудиту у контексті досліджуваного об'єкта, автоматизації облікового процесу, гармонізації обліку до вимог МСФЗ тощо.

Реалізація мети і завдань зумовлює такі **вимоги до кваліфікаційної роботи**:

– розвиток навичок самостійної роботи, отриманих за період навчання, у проведенні наукового дослідження за темою;

– демонстрація вміння застосовувати МСФЗ, НП(С)БО, положення законодавчих, нормативних та інструктивних матеріалів з питань, що розглядаються у кваліфікаційній роботі;

– уміння критично оцінювати літературні джерела і різні погляди вчених і практиків, у т.ч. зарубіжних, з досліджуваної проблеми;

– уміння систематизувати і докладно аналізувати дані, отримані під час теоретичного та практичного дослідження стану бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу та аудиту на підприємствах різних форм власності;

– уміння зібрати, вивчити й опрацювати фактичний матеріал і літературу для написання кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційну роботу, яка не відповідає вимогам щодо змісту й оформлення, написана без дотримання плану, не містить матеріалів дослідження теми, обґрунтованих пропозицій, а також не має рецензій та відгуку наукового керівника, до захисту не допускають.

1.2. Організаційні засади виконання кваліфікаційної роботи

Підготовку та захист кваліфікаційних робіт регулюють:

- Закон України «Про вищу освіту»;
- Положення про організацію освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті, ухвалено рішенням вченої ради ДБТУ, протокол № 2 від 28.10.2021 р.;
- Положення про підготовку і захист кваліфікаційних робіт студентами Державного біотехнологічного університету, ухвалено рішенням вченої ради ДБТУ, протокол № 4 від 23.12.2021 р.;
- Положення про організацію і порядок перевірки наявності текстових запозичень в академічних текстах працівників та здобувачів вищої освіти, ухвалено рішенням вченої ради ДБТУ, протокол № 4 від 23.12.2021 р.;
- Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин, ухвалено рішенням вченої ради ДБТУ, протокол № 2 від 28.10.2021 р.;
- ОПП «Облік і оподаткування», ОС «Магістр».

Кваліфікаційна робота магістра – це самостійна індивідуальна кваліфікаційна робота, одним з основних елементів якої є дослідництво та інновації, і яка є підсумком теоретичної та практичної підготовки в рамках обов'язкової компоненти освітньої програми підготовки магістрів. Здобуття студентом ступеня магістра передбачає засвоєння наступних характеристик, що відповідають 7 рівню Національної рамки кваліфікацій та другому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

Наукові керівники кваліфікаційних робіт здобувачів затверджуються наказом ректора університету.

Керівниками кваліфікаційної роботи можуть бути професори та доценти випускової кафедри обліку, аудиту та оподаткування.

Науковий керівник допомагає здобувачу скласти план, складає календарний графік виконання кваліфікаційної роботи, рекомендує літературу, довідникові і статистичні матеріали та інші джерела за темою. До обов'язків наукового керівника також належать передбачені розкладом консультації, оцінювання змісту кваліфікаційної роботи, надання наукової та методичної допомоги, унесення необхідних коректив, здійснення систематичного контролю за виконанням

роботи.

Кафедра контролює хід виконання кваліфікаційної роботи, проводячи кафедральні перевірки, на яких установлюють готовність роботи у відсотках. За вчасність виконання роботи та її розділів відповідає здобувач.

Процес виконання, оформлення й підготовки до захисту кваліфікаційної роботи складається з таких етапів:

- вибір теми кваліфікаційної роботи, визначення її мети, предмета й об'єкта дослідження;
- попередній підбір і вивчення спеціальної економічної літератури, статистичних даних, законодавчих, нормативних та інструктивних матеріалів;
- складання плану кваліфікаційної роботи, а також календарного графіку її виконання;
- виконання, оформлення і подання роботи на кафедру;
- перевірка кваліфікаційної роботи на наявність академічного плагіату;
- підготовка ілюстративного матеріалу, доповіді до захисту і реферату кваліфікаційної роботи.

1.3. Вибір, обґрунтування теми та керівництво підготовкою кваліфікаційної роботи

Тему кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти здобувач обирає самостійно з переліку тем, рекомендованих кафедрою.

Назва кваліфікаційної роботи має бути стислою, відповідати галузі, суті проблеми, що вирішується.

Тематику кваліфікаційних робіт складено і затверджено випусковою кафедрою обліку, аудиту та оподаткування ДБТУ (дод. А). Вона охоплює широке коло питань з актуальних проблем розвитку обліку, оподаткування, аналізу та аудиту та відповідає змісту і вимогам другого (магістерського) рівня вищої освіти.

При виборі теми кваліфікаційної роботи слід враховувати її актуальність і новизну, наявність наукової бази для виконання, можливість отримання та опрацювання експериментального матеріалу, наявність власних науково-технічних і методичних розробок, орієнтацією на характер майбутньої професійної діяльності.

Глибокі теоретичні та практичні знання, уміння використовувати їх щодо предмета й об'єкта дослідження є основою виконання кваліфікаційної роботи.

Здобувач має право вільно обрати тему кваліфікаційної роботи і керівника. Вибір теми кваліфікаційної роботи слід проводити з урахуванням наукових інтересів здобувача, проблематики, яку він вивчав та досліджував у процесі виконання наукових досліджень за планами наукової роботи кафедри, здобувачів та під час виконання курсових робіт.

Тема кваліфікаційної роботи повинна бути актуальною, ураховувати стан і тенденції розвитку підприємництва в Україні, відображати чинну практику та відповідати завданням і вимогам щодо підвищення ефективності організації обліку різних секторів національної економіки, податкової служби, аудиторської діяльності, ринку фінансових послуг, фінансової діяльності підприємств, банківських і страхових установ, роботи органів державного управління економічними процесами. Тема, яку вибрав здобувач, потребує уточнення і конкретизації залежно від предмета й об'єкта дослідження.

Кваліфікаційну роботу виконують на прикладі підприємства, організації чи установи незалежно від належності до галузі національної економіки, організаційно-правової форми господарювання чи форми власності. Не дозволяється виконувати кваліфікаційну роботу з однієї та тієї ж теми одночасно кільком студентам на базі одного і того самого підприємства. Якщо однаковою темою кваліфікаційної роботи виявило бажання писати кілька студентів, остаточне рішення приймає завідувач кафедри, виходячи зі строків (дати) подання заяв студентами на кафедру.

Здобувач повинен подати письмову заяву про закріплення за ним теми кваліфікаційної роботи не пізніше 6 місяців до завершення навчання на освітньому рівні підготовки, яка реєструється в деканаті. Заяву подають на ім'я завідувача кафедри, в якій зазначається науковий керівник (дод. Б).

Закріплення за здобувачами тем кваліфікаційних робіт і призначення керівників оформляють за наказом ректора.

Керівниками кваліфікаційних магістерських робіт можуть бути науково-педагогічні працівники випускової кафедри з науковим ступенем доктора наук чи кандидата наук (доктора філософії), стаж науково-педагогічної діяльності яких не менше 5 років і коло наукових

і фахових інтересів яких відповідає тематиці кваліфікаційної роботи (підтверджено в переліку напрямів тематик кваліфікаційних робіт з наведеними науковими публікаціями співробітника).

Наступним етапом є складання плану кваліфікаційної роботи. Він повинен розкрити її мету й основні завдання. Необхідно враховувати, що зміст плану кваліфікаційної роботи безпосередньо пов'язаний із станом попереднього вивчення літературних джерел, системного включення необхідних для дослідження даних, методики здійснюваної роботи і має будуватися на логічній послідовності розкриття сутності завдання.

За затвердженими темами кваліфікаційних робіт розробляють завдання для кожного здобувача. Обсяг завдання повинен відповідати часу, відведеному на цю роботу згідно з графіком освітнього процесу. У завданнях на кваліфікаційні роботи передбачено теоретичні та розрахункові питання відповідно до теми з використанням персонального комп'ютера, перелік графічного матеріалу, план-графік виконання роботи.

Основними обов'язками керівника кваліфікаційної роботи є:

- участь у закріпленні тем кваліфікаційних робіт, розробці і видачі завдань на кваліфікаційну роботу кожного здобувача;
- надання допомоги здобувачам у визначенні переліку питань і матеріалів, які вони повинні вивчити і зібрати;
- консультації здобувачів з питань порядку і послідовності виконання кваліфікаційної роботи, обсягу і змісту окремих розділів, розрахункової, графічної частини роботи, допомога в розподілі часу на виконання окремих частин роботи тощо;
- надання допомоги здобувачам у підборі літератури, якою вони повинні користуватися в процесі виконання кваліфікаційних робіт;
- регулярна перевірка матеріалів кваліфікаційної роботи і дотримання графіків їх виконання;
- надання відгуку на кваліфікаційну роботу;
- присутність під час попереднього захисту на кафедрі й основному захисті здобувачами кваліфікаційних робіт.

Завдання на кваліфікаційні роботи розглядаються на засіданні кафедри, підписує керівник кваліфікаційної роботи і затверджує завідувач кафедри. Графік виконання та попереднього захисту кваліфікаційних робіт затверджує завідувач кафедри.

Кваліфікаційні роботи другого (магістерського) рівня вищої

освіти здобувачі виконують в університеті, де створені кабінети кваліфікаційного проектування, у яких є комп'ютери, підручники, навчальні посібники, необхідні довідники, законодавчі, інструктивні і нормативні матеріали, фахові видання та інша необхідна література.

У визначений термін, відповідно до графіка, здобувач зобов'язаний звітувати перед науковим керівником про виконану ним роботу. У разі несвоєчасної подачі частин кваліфікаційної роботи на перевірку керівнику здобувача може бути не допущено до захисту кваліфікаційної роботи. Після закінчення роботи керівник підписує її і разом з відгуком подає на кафедру для проведення попереднього захисту. Після того, як здобувач урахував усі зауваження викладачів кафедри і виправив недоліки, переплетену кваліфікаційну роботу разом з відгуком керівника направляють на рецензію.

Розділ 2. СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Обсяг і структура кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота другого (магістерського) рівня вищої освіти – це дослідження певного об’єкта – матеріального або нематеріального, його характеристик, властивостей (що є предметом дослідження). Об’єкт дослідження повинен належати до класу узагальненого об’єкта діяльності фахівця спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Загальний обсяг кваліфікаційної роботи має бути в межах 80-90 сторінок машинописного тексту без урахування списку використаних джерел та додатків. Приблизний обсяг структурних складових (кількість сторінок): вступ – до 5; основна частина (три розділи) – до 70–80; висновки та пропозиції – до 5.

Кваліфікаційна робота повинна мати певну логічність побудови, послідовність і завершеність розгляду відповідного кола питань. Рекомендована така структура роботи:

1. Титульна сторінка.
2. Завдання на кваліфікаційну роботу.
3. Зміст.
4. Вступ (до 5 с.).
5. Розділ 1 – теоретико-методичний (до 20 с.).
6. Розділ 2 – дослідницько-аналітичний (25–30 с.).
7. Розділ 3 – проектно-рекомендаційний (до 20 с.).
8. Висновки та пропозиції (до 5 с.).
9. Список використаних джерел.
10. Додатки.
11. Запит (дод. Д) *(надають окремо і у кваліфікаційній роботі не брошурують)*.
12. Виробничий відгук *(надають окремо і у кваліфікаційній роботі не брошурують)*.
13. Реферат (дод. Л) *(надають окремо і у кваліфікаційній роботі не брошурують)*.
14. Відгук наукового керівника (дод. Е) *(надають окремо і у кваліфікаційній роботі не брошурують)*.
15. Внутрішня рецензія (дод. И) *(надають окремо і у*

кваліфікаційній роботі не брошурують).

Зміст кваліфікаційної роботи повинен містити перелік основних структурних підрозділів, які мають відображати досягнення поставленої мети і вирішення завдань дослідження. Структура плану роботи може варіюватися відповідно до обліково-аналітичної чи обліково-аудиторської спрямованості теми кваліфікаційної роботи.

Зміст кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти повинен містити: вступ; три розділи, кожен з яких складається не менше ніж з трьох підрозділів; висновки та пропозиції до роботи в цілому; список використаних джерел, додатки.

Заголовки структурних частин **«ЗМІСТ»**, **«ВСТУП»**, **«РОЗДІЛ»**, **«ВИСНОВКИ»**, **«СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»**, **«ДОДАТКИ»** друкують великими літерами з напівжирним виділенням. Заголовки підрозділів – малими літерами (крім першої великої) з напівжирним виділенням. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Розділи нумерують арабськими цифрами (**РОЗДІЛ 1**, **РОЗДІЛ 2**, **РОЗДІЛ 3**), а підрозділи двома цифрами – де перша цифра означає номер розділу, а друга – підрозділу (1.1.; 1.2.; 1.3.).

На випусковій кафедрі передбачена можливість підготовки кваліфікаційних робіт магістрів **двох орієнтовних профілів**:

- обліково-аудиторський профіль;
- обліково-аналітичний профіль.

Наголосимо, що даний поділ є **умовним**, а кваліфікаційні роботи можуть бути виключно облікової, аудиторської спрямованості чи стосуватися оподаткування господарських операцій чи податкового контролю.

Наведемо приклади можливого плану кваліфікаційної роботи.

Для тематик обліково-аудиторського профілю

Облік і аудит розрахунків за виплатами працівникам в умовах діючої системи оподаткування

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ

1.1. Теоретичні засади та нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку розрахунків за виплатами

- працівникам
- 1.2. Форми, види і системи оплати праці
 - 1.3. Теоретичний базис аудиту підприємницької діяльності в Україні

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ І АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ

- 2.1. Аналіз організаційно-економічних умов господарювання ДП «ДГ «Елітне» Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН»
- 2.2. Організація первинного обліку розрахунків за виплатами працівникам
- 2.3. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків за виплатами працівникам
- 2.4. Методика аудиту розрахунків за виплатами працівникам

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ В УМОВАХ ДІЮЧОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ

- 3.1. Податкові аспекти обліку праці та її оплати
- 3.2. Удосконалення обліку праці та її оплати в умовах автоматизації облікового процесу
- 3.3. Напрями удосконалення аудиту розрахунків за виплатами працівникам

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Для тематик обліково-аналітичного профілю

Облік розрахунків за заробітною платою та аналіз використання робочої сили

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ЗАРОБІТНОЮ ПЛАТОЮ

- 1.1. Теоретичні засади та нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку розрахунків за виплатами

- працівникам
- 1.2. Форми, види і системи оплати праці
 - 1.3. Сучасні тенденції і проблеми забезпечення підприємств робочою силою

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ЗАРОБІТНОЮ ПЛАТОЮ

- 2.1. Аналіз організаційно-економічних умов господарювання ДП «ДГ «Елітне» Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН»
- 2.2. Організація первинного обліку розрахунків за виплатами працівникам
- 2.3. Утримання із заробітної плати та їх облік
- 2.4. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків за виплатами працівникам

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РОБОЧОЇ СИЛИ

- 3.1. Аналіз забезпеченості підприємства робочою силою
- 3.2. Аналіз рівня заробітної плати і використання робочої сили
- 3.3. Шляхи підвищення ефективності використання робочої сили

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

2.2. Зміст основних структурних елементів кваліфікаційної роботи

Титульна сторінка кваліфікаційної роботи містить найменування вищого навчального закладу, назву факультету, назву кафедри, тему роботи, прізвище, ім'я, по батькові автора, спеціальність, з якої виконано роботу, науковий ступінь, учене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника, місто і рік виконання (дод. В).

Зміст кваліфікаційної роботи подають на наступному після «Завдання на кваліфікаційну роботу» аркуші. Він має включати: вступ; найменування всіх розділів, підрозділів основної частини роботи; висновки, рекомендації; перелік посилань; додатки.

Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті. Скорочувати їх у змісті або наводити їх в іншій редакції порівняно з текстом не дозволяється. Заголовки у змісті починаються з великої літери без крапки в кінці. Останнє слово кожного заголовка з'єднують крапками з відповідним номером сторінки в крайньому правому положенні в рядку.

Під час формування змісту потрібно використовувати «автоформування» на основі «заголовки та покажчики» Microsoft Office, формат – «з шаблону», заповнювач – «...», рівні – «2».

ВСТУП

Починати вступ необхідно з нової сторінки, оскільки він розкриває сутність і стан завдання та його значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Вступ має містити актуальність обраної теми, розкривати наукове і прикладне значення її розроблення, чітко формулювати основну мету роботи, визначати коло питань, об'єкти, методи та інформаційну базу дослідження, а також – наукові положення, які виносяться на захист.

Загальну характеристику роботи доцільно викласти в певній послідовності.

Актуальність теми обґрунтовують, розкриваючи актуальність обраної проблематики в сучасній економічній та обліковій науці, установлюючи ступінь вирішення означеного кола питань та невирішених аспектів досліджуваного предмета. Тут коротко зазначають прізвища вчених (і вітчизняних, і зарубіжних) і практиків, публікації яких містять питання, які розглядають.

Мета і завдання дослідження. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно виконати для досягнення поставленої мети. Не можна формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова визначають засіб досягнення мети, а не саму мету. Мета кваліфікаційної роботи повинна комплексно характеризувати дії дослідника і кінцевий результат дослідження, наприклад: «мета кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних та організаційно-методичних положень, а також розробці практичних рекомендацій з удосконалення обліку / аналізу.... обраного об'єкта дослідження».

Щодо завдань кваліфікаційної роботи, то вони повинні відповідати кожному окремому підрозділу і характеризувати його.

Слід формувати завдання в такий спосіб, щоб вони розкривали дії та мету написання окремого структурного підрозділу, наприклад: «удосконалити облікове забезпечення формування фінансових результатів в акціонерних товариствах з метою підвищення достовірності показників фінансової звітності».

Об'єкт дослідження. Указують явище або процес, що спричиняє проблемну ситуацію за обраною темою для вивчення (наприклад «об'єктом дослідження є процеси обліку й аналізу витрат у ДП «ДГ «Елітне» Харківського району Харківської області в діючій системі оподаткування»).

Предмет дослідження. Міститься в межах обраного об'єкта дослідження. Наприклад: «предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку й аналізу основних засобів в умовах діючої системи оподаткування».

Методи дослідження. Дослідження повинно ґрунтуватися на загальнонаукових методах пізнання: індукції, дедукції, узагальнення, аналізі і синтезі, абстрагуванні, системно-структурному підході до вивчення теоретичних та практичних аспектів системи бухгалтерського обліку, аналізу й аудиту (контролю). Крім цього, необхідно застосовувати специфічні (індивідуальні) методи наукового дослідження, актуальні для систем обліку, аналізу й аудиту (контролю).

Інформаційна база. Інформаційною базою дослідження слугують законодавчі та нормативні акти, що регламентують функціонування підприємств різних форм господарювання, теоретичні і методологічні розробки вітчизняних і закордонних учених, статистичні та аналітичні матеріали.

Наукова новизна одержаних результатів має відображати авторський внесок у розвиток теорії, методики чи практики обліку, аналізу чи аудиту досліджуваних об'єктів, процесів чи явищ, що має певне новаторство, що можна окреслити рубрикою «дістало подальшого розвитку». Наприклад «дістали подальшого розвитку» обґрунтовані напрями удосконалення синтетичного обліку за синтетичним рахунком 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» шляхом виокремлення субрахунків другого порядку 661.1 «Розрахунки з постійними працівниками», 661.2 «Розрахунки з сезонними працівниками», 661.3 «Розрахунки з сумісниками», 661.4 «Розрахунки за цивільно-правовими договорами», 661.5 «Інші розрахунки»; розроблені напрями комплексної автоматизації

облікового процесу щодо виплат працівникам в ДП «ДГ «Елітне» на основі використання базової версії програмного продукту «BAS Бухгалтерія» тощо.

Практичне значення досліджень має розкривати цінність отриманих висновків, рекомендацій та пропозицій для досліджуваного підприємства, організації чи установи. Наприклад «практичне значення досліджень полягає в тому, що їх упровадження сприятиме удосконаленню обліково-аналітичного забезпечення управління витратами на оплату праці у ДП «ДГ «Елітне» Харківського району Харківської області та підвищить якість прийнятих управлінських рішень».

Апробація результатів дослідження. Слід указати, на яких наукових конференціях, семінарах тощо оприлюднено результати досліджень, включені в роботи.

Публікації. Необхідно зазначити, у яких статтях у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій опубліковано результати роботи.

Особистий внесок здобувача. У цьому пункті зазначається, що кваліфікаційна робота є самостійно виконаним дослідженням. Усі положення, рекомендації та розробки, які винесено на захист як наукову новизну, є особистим науковим внеском здобувача.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Коротко наводять інформацію про обсяги роботи, структурні елементи, кількість таблиць, рисунків та додатків.

Приклад. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій і списку використаних джерел, який налічує 118 найменувань й розміщений на 13 сторінках. Загальний обсяг роботи – 114 сторінок, з якого основного тексту – 90 сторінок. Кваліфікаційна робота містить 7 таблиць, 5 рисунків, 6 додатків.

ОСНОВНА ЧАСТИНА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Основна частина повинна складатися із трьох розділів, кожен з яких рекомендовано поділяти на 3–4 підрозділи. Розкриття сутності кожного розділу кваліфікаційної роботи має бути підпорядковане загальній цілі.

РОЗДІЛ 1. Перший розділ структурно складається з 3 підрозділів. У ньому розглядають теоретичні і методичні аспекти досліджуваної проблеми, аналітичний огляд літературних джерел з предмета дослідження, критично аналізують різні погляди,

здійснюють їх наукову класифікацію, наводять основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта тощо. Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія і тенденції розвитку предмета дослідження, методологічні підходи повинні мати елементи полемічності, розкривати власну позицію щодо предмета дослідження, що створює передумови для проведення в наступному розділі власних наукових досліджень. Для констатації та обґрунтування загальнотеоретичних висновків і тенденцій доцільно використовувати дані, опубліковані у відповідних енциклопедіях, монографіях, довідниках, статистичних даних, наукових дослідженнях вітчизняних учених-економістів і виробників, зарубіжних джерелах, виданнях тощо.

Відповідно до об'єкта дослідження автор може встановити: нормативно-правову базу та регламентне забезпечення щодо регулювання обліку, оподаткування, аудиту, аналізу, фінансового стану; розкрити економічну сутність категорій, що є предметом дослідження; надати критичну оцінку чинних нормативних актів; висловити власну точку зору стосовно досконалості сучасної нормативно-правової бази та регламентного забезпечення; запропонувати рекомендації щодо їх оптимізації.

РОЗДІЛ 2. У розділі має бути проаналізовано організаційно-економічні умови господарювання досліджуваного підприємства, фактичний стан організації обліку загалом і стан обліку досліджуваного об'єкта. У цьому розділі можна виділити 3–4 відносно самостійних підрозділи, що містять аналіз стану і оцінку конкретних сфер діяльності об'єкта дослідження.

Під час опису характеристики підприємства необхідно досить повно подати відомості про нього, використовуючи аналітичні таблиці та графіки, які, наприклад, містять аналітичний базис щодо:

- розмірів підприємства та його ресурсного потенціалу;
- обсягів та структури валової / товарної продукції;
- фінансового стану та платоспроможності;
- ліквідності та ділової активності;
- фінансової результативності та фінансової стійкості тощо.

Кількість аналітичних таблиць та досліджуваний діапазон показників можуть коливатися, залежно від суджень керівника кваліфікаційної роботи та здобувача, а також специфіки об'єкта дослідження. У дод. М наведений орієнтовний перелік показників, що дозволяють оцінити динаміку показників розміру підприємства.

Дослідницька складова розділу базується на проведенні комплексних досліджень предмета й об'єкта дослідження, їх стану за визначений період часу.

Наприклад, досліджуючи організацію бухгалтерського обліку об'єкта дослідження, слід описати форми організації та ведення обліку, закріплення об'єкта в обліковій політиці, розробку робочого плану рахунків, розрізів аналітики, розробку графіку документообігу, виявлення недоліків в існуючій організації обліку, наведення пропозицій щодо їх вирішення.

Вивчаючи методичне забезпечення бухгалтерського обліку об'єкта дослідження, необхідно надати характеристику первинних документів та приклади їх заповнення на підприємствах, оцінку об'єкта дослідження та її багатоваріативність, відображення на рахунках і характеристику нетипових операцій, облікові регістри, результати інвентаризації, відображення операцій за розрахунками за податками і платежами тощо.

Крім того, необхідно описати особливості відображення об'єкта дослідження в бухгалтерській звітності (фінансова, статистична, податкова, соціальна звітність, консолідована звітність).

Розділ повинен бути максимально насиченим інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми), що відображає відповідні результати. Слід чітко розмежувати джерела походження використаної у процесі аналізу інформації: запозичено з наукової літератури, здобуто шляхом власних спостережень, експериментів, розрахунків тощо.

РОЗДІЛ 3. Розділ структурно вміщує до 3 підрозділів. Важливе місце в ньому належить викладенню питань щодо вдосконалення організації і методики обліку, оподаткування, аудиту або аналізу визначених об'єктів. Автор має продемонструвати свою обізнаність з методами обліку, аналізу, аудиту, і на основі їх критичного огляду обґрунтувати вибір найдоцільнішого для обраного напрямку дослідження.

У роботах обліково-аудиторського профілю у цьому розділі доречно відображати авторське бачення шляхів удосконалення окремих об'єктів, процесів чи явищ економічного життя в методичному плані в цілому в Україні і на рівні досліджуваного підприємства – зокрема. Особливо доцільним є відображення напрямів удосконалення обліку в умовах використання сучасних бухгалтерських програмних продуктів, а також у контексті обліку за

МСФЗ, розвитку фінансової та нефінансової звітності в умовах досягнення цілей сталого розвитку тощо. У роботах, пов'язаних із аудитом, доречним є висвітлення авторського бачення розвитку внутрішнього чи зовнішнього аудиту обраного об'єкта на досліджуваному підприємстві. У розділі мають бути відповідні пропозиції автора, наведені в тексті розділу і додатках.

У роботах **обліково-аналітичного профілю** у третьому розділі доцільно оцінити тенденції та аналітичні розрахунки, пов'язані з обраною темою роботи. Слід навести аналітичні розрахунки щодо оцінки впливу факторів на досліджувані показники, динаміку розвитку виробничих параметрів підприємств тощо. У розділі мають бути відповідні пропозиції та висновки автора, наведені в тексті розділу і додатках.

Характер і зміст пропонованих заходів повинні базуватися на аналізі, проведеному в другому розділі роботи, з урахуванням виявлених відхилень, проблем та недоліків.

У розділі мають міститися обґрунтовані пропозиції здобувача, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі.

ВИСНОВКИ

Це підсумковий етап наукового дослідження, де узагальнюються наукові та практичні результати виконаної кваліфікаційної роботи. Висновки до роботи в цілому викладають на окремому аркуші після 3-го розділу (обсяг 5–7 с.). У них подають оцінку отриманих результатів і пропозиції. Текст висновків доцільно розділяти на підпункти: 1, 2, 3, 4,

У висновках рекомендують підсумувати проведене дослідження, одержані основні наукові та практичні результати, рекомендації щодо їх науково-практичного використання, надати власні пропозиції щодо вирішення проблемних питань. Висновки повинні базуватися на матеріалах основної частини роботи. На підставі отриманих висновків у роботу можна додатково включати рекомендації, викладення яких розпочинають з нової сторінки.

У рекомендаціях визначають необхідні, на думку автора, подальші дослідження проблеми; подають пропозиції щодо ефективного використання результатів дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список використаних джерел, на які є посилання в основній частині роботи, наводять у кінці тексту випускової роботи, починаючи з нової сторінки, у т. ч. публікації здобувача. Список використаних джерел має нараховувати не менше 80 джерел.

Список використаних джерел складається із законодавчих актів, нормативних матеріалів, вітчизняної, зарубіжної наукової літератури, фахових видань, інформаційних ресурсів Інтернету. Використання підручників та навчальних посібників має бути мінімальним. Бібліографічні описи наводять у порядку їх згадування в тексті або в алфавітному порядку відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

ДОДАТКИ

Додатки містять матеріал, який: є необхідним для повного висвітлення теми; не може бути послідовно розміщений в основній частині роботи через великий обсяг або способи відтворення; підтверджує апробацію та впровадження результатів досліджень.

У додатки виносять: таблиці допоміжних цифрових даних, розмір яких перевищує один аркуш; допоміжні ілюстрації (схеми, рисунки, діаграми тощо); окремі формули та проміжні економіко-математичні розрахунки; форми фінансової, податкової, статистичної та іншої звітності; інші матеріали, які через великий обсяг, специфіку викладення або форму подання не можна ввести до основної частини роботи. Зв'язок тексту з додатками здійснюють за допомогою посилань у тексті кваліфікаційної роботи здобувача на конкретний додаток.

2.3. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи

Мова і стиль

Кваліфікаційну роботу другого (магістерського) рівня вищої освіти слід виконувати державною мовою.

Мовностилістичне оформлення роботи зумовлено особливостями наукового стилю:

- формально-логічний спосіб викладення матеріалу, наявність міркувань, що сприяють доказу істини, обґрунтуванню основних висновків дослідження;
- смислова завершеність, цілісність і зв'язність думок;
- цілеспрямованість, відсутність емоційного забарвлення наукового тексту.

Спеціальні терміни дозволяють у короткій формі давати розгорнуті визначення та характеристики наукових фактів, понять, процесів, явищ. Слід уважно підходити до вибору наукових термінів і визначень, посилаючись при цьому на авторитетні джерела (підручники, довідкові та нормативні видання тощо). Щоб уникнути суб'єктивних суджень і акцентувати основну увагу на предметі висловлювання, у тексті застосовують переважно викладення від третьої особи («...автор рекомендує») або від першої особи множини («...на нашу думку», «...зазначаємо, що»), часто використовують безіменну форму подачі інформації («...як було сказано»). Текст кваліфікаційної роботи необхідно старанно вчитати і перевірити на наявність орфографічних і стилістичних помилок.

Технічні вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи

Оформлення кваліфікаційної роботи – це, водночас із викладенням його змісту, дуже важливий процес, якого необхідно суворо дотримуватись.

Кваліфікаційну роботу подають у вигляді спеціально підготовленого рукопису у твердій обкладинці.

Виконують роботу на комп'ютері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) з використанням шрифтів Текстовий редактор Word, **Times New Roman** розмір (кеглем) **14** пт. Міжрядковий інтервал – **полуторний (1,5)**.

Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – **30 мм**, праве – **10 мм**, верхнє – **20 мм**, нижнє – **20 мм**.

Абзацний відступ має бути однаковим по всьому тексту роботи і рівним **1,25 см**.

Під час оформлення кваліфікаційної роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності та чіткості зображення впродовж усього документу. Прізвища, назви підприємств, установ, організацій у роботі наводяться мовою оригіналу. Скорочення слів і словосполучень виконуються відповідно

до чинних стандартів з бібліотечної і видавничої справи. Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи “ЗМІСТ”, “ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкуються великими літерами симетрично до тексту.

Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. У кінці заголовка, надрукованого в такий спосіб, ставлять крапку.

Відстань між заголовком і текстом повинна дорівнювати **1,5** інтервалу.

Обсяг кваліфікаційної роботи становить приблизно **90-100 сторінок** (без урахування списку використаних джерел та додатків).

Текст основної частини роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти і підпункти.

Кожен розділ кваліфікаційної роботи починають з нової сторінки. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку №.

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш (дод. В), який включають до загальної нумерації сторінок, не проставляючи його номера.

Заповнений бланк Завдання на кваліфікаційну роботу (дод. Г) включають у загальну нумерацію сторінок.

Починаючи із змісту кваліфікаційної роботи, указують номери сторінок арабськими цифрами, 12 кеглем, праворуч у верхньому куті сторінки, без крапки в кінці.

Такі структурні частини роботи, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел, не мають порядкового номера. Слід звернути увагу на те, що всі аркуші, на яких розміщено згадані структурні частини роботи, нумерують звичайним способом. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна друкувати:

«1. ВСТУП» або «Розділ 6. ВИСНОВКИ». Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Потім у тому самому рядку

пишуть заголовок підрозділу.

Усі помилки й описки потрібно виправити. Кількість виправлень повинна бути мінімальною: на одній сторінці не більше двох виправлень від руки чорним чорнилом.

Правила подання ілюстрацій, таблиць та формул

Ілюстрації (рисунок, креслення, схеми, графіки) і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації позначають словом «Рисунок» і нумерують послідовно в межах розділу, крім ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставлять крапку.

Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назву і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в роботі наведено одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Приклад:

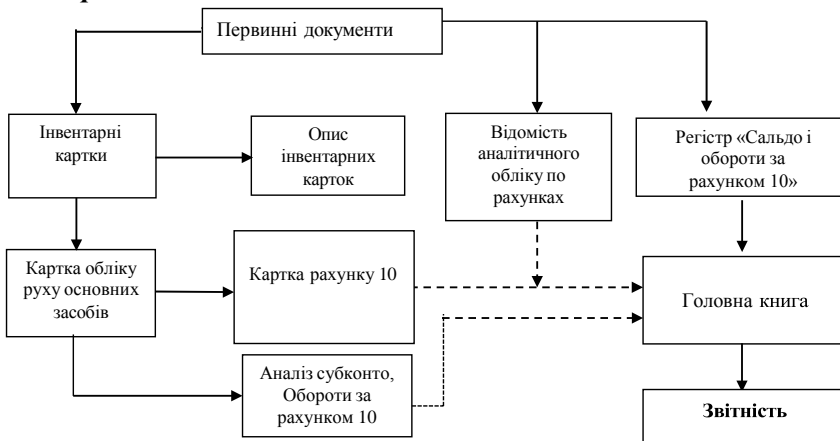

Рис. 2.4. Схема запису в регістрах з обліку основних засобів за автоматизованої форми обліку у ДП «ДГ «Елітне»

Таблиці нумерують послідовно (крім таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. Над таблицею ліворуч (включаючи абзацний відступ) відповідно до формату тексту, розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставлять

крапку.

Заголовки таблиць мають відповідати їх змісту, бути короткими, чітко визначеними і повністю відповідати розміру таблиць. Їх розміщують над таблицями і друкують симетрично до тексту. Назву не підкреслюють, у кінці заголовку крапки не ставлять.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті.

Заголовки граф починаються з великої літери, підзаголовки – з маленької, якщо це одне речення із заголовком, і з великої, якщо вони є самостійними. У таблицях використовують одинарний інтервал і **12** кегель. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Приклад:

Таблиця 2.7

**Господарські операції з обліку основних засобів
у ДП «ДГ «Елітне» за 2022 р.**

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, тис. грн
		дебет	кредит	
1	Відображено вартість послуг підрядної організації з ремонту насінницької лабораторії господарства	152	631	306,0
2	Збільшено балансову вартість об'єкта ОЗ на суму витрат із поліпшення насінницької лабораторії	103	152	306,0
3	Відображено вартість придбання машин та обладнання і доведення їх до стану, придатного до використання	152	631 661 651 685	704,0
4

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і її номер указують один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 2.2».

Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери пишуть біля правого берега аркуша в одному рядку з відповідною формулою в круглих дужках.

Приклад:

$$A = \frac{(ПВ-ЛВ)}{n}, \quad (3.1.)$$

де ПВ – первісна вартість, ЛВ – ліквідаційна вартість об'єкта, n – строк корисної експлуатації об'єкта, років.

Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій їх наведено у формулі чи рівнянні.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити **цитати**. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше його скорочення може спотворити зміст, закладений автором. Усі цитати поділяють на точне використання фрагмента (у такому разі слід зазначити номер джерела і сторінку, з якої використано цитату) і посилання на джерело без точного використання тексту (у цьому разі зазначають лише номер джерела).

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починають і закінчують лапками і наводять у граматичній формі, у якій його подано у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяють лапками, крім тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовують вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців під час цитування допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Їх ставлять у будь-якому місці цитати (на початку, усередині, у кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожному цитату обов'язково слід супроводжувати посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дозволяє значно зекономити текст, слід бути максимально точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, робити відповідні посилання на джерело;

д) цитування не має бути ні надмірним, ні недостатнім, бо і те, і те, знижує рівень наукової праці: надмірне цитування створює враження компліятивності праці, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу;

е) якщо треба виявити ставлення автора до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

Посилання в тексті кваліфікаційної роботи на джерела роблять згідно з їх переліком у квадратних дужках, наприклад, «... у працях [1-7]».

Допускається наводити посилання у виносках, при цьому їх оформлення має відповідати бібліографічному опису за переліком посилань із зазначенням номера.

Приклад:

Цитата в тексті: «...сьогодні важливо те, що макроекономічну стабільність та можливість інтеграції у світову економіку зможуть реалізувати ті країни з перехідною економікою, які матимуть темпи зростання на рівні не меншому як 5–6 % ...» [6, с. 10].

Посилання на джерело без точного цитування: «Академік В.М. Жук наголосив, що інститут бухгалтерського обліку перебуває під постійним впливом інституціонального середовища держави та конкурентів [15].

Посилання на ілюстрації та формули кваліфікаційної роботи вказують порядковим номером ілюстрації чи формули – останній беруть у дужки, наприклад, «рис. 1.2», у «формулі (2.1)».

На всі таблиці кваліфікаційної роботи мають бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 1.2». У повторних посиланнях вживають скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Оформлення списку використаних джерел

Бібліографічний апарат у кваліфікаційній роботі – ключ до використаних автором джерел. Крім того, він певною мірою

відбиває наукову етику і рівень підготовки здобувача до творчої наукової роботи, глибину вивчення проблеми, яку ставлять до вирішення. Саме з нього можна зробити висновок про ступінь ознайомлення автора з наявною літературою з досліджуваної проблеми. Бібліографічний апарат роботи складається з бібліографічного списку (списку використаних джерел) і бібліографічних посилань, які оформлюють відповідно до чинних стандартів.

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Такий список – одна із суттєвих частин кваліфікаційної роботи, що свідчить про самостійну творчу працю здобувача і демонструє ступінь фундаментальності проведеного дослідження.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим текстом кваліфікаційної роботи.

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найзручніший для користування і рекомендований під час написання наукових робіт), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Відомості про джерела, включені до списку, слід давати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць.

Бібліографічний опис складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи. Зокрема, потрібну інформацію можна одержати зі стандарту «ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Він дає рекомендації, які враховано в наведених нижче прикладах описів архівних документів (табл. 3.1).

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги, підручники та монографії: один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жук В.М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект: монографія. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2018. 408 с. 2. Кащена Н.Б. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною активністю підприємств торгівлі: теорія, методологія, практика. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 389 с. 3. Василішин С.І. Обліково-аналітичне забезпечення управління аграрними підприємствами в системі ризиків та загроз економічної безпеки: монографія. Харків: Друкарня Мадрид, 2020. 419 с. 4. Маренич Т.Г. Облік і звітність за міжнародними стандартами: підручник / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. Харків: КП «Міська друкарня», 2021. 623 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції: навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси: конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аніловська Г.Я., Марушко Н.С., Стоколоса Т.М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Плаксієнко В.Я., Камінська Т.Г., Маренич Т.Г. та ін. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах: підручник / за ред. В.Я. Плаксієнка. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ: Вид-во «SBA Print», 2022. 508 с. 2. Огійчук М.Ф., Беленкова М.І., Сколотій Л.О. та ін. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник / за ред. проф. М.Ф. Огійчука. 7– ме вид., перероб. і допов. Київ: Алерта, 2016. 1040 с. 3. Бікулов Д.Т., Чкан А.С., Олійник О.М., Маркова С.В. Менеджмент: навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.

Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ: САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с. 3. Кучерявенко Н.П. Курс податкового права : в 6 т. Харків: Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Василішин С.І. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою аграрних підприємств: теорія, методологія, організація: автореф. дис. ... д-ра екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит (за видами економічної діяльності)». Київ: «ІАЕ» НААН. Київ, 2020. 39 с. 2. Воскобійник Ю.С. Облікове забезпечення оподаткування прибутку підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит (за видами економічної діяльності)». Київ: «ІАЕ» УААН. Київ, 2007. 20 с.
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Грицишен Д.О. Обліково-аналітичне забезпечення управління економіко-екологічною безпекою підприємств: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит (за видами економічної діяльності)». Житомир, 2016. 579 с. 2. Кашена Н.Б. Методологія формування обліково-аналітичного забезпечення управління економічною активністю підприємств торгівлі: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит (за видами економічної діяльності)». Харків: ХДУХТ, 2021. 563 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996–XIV від 16.07.1999 р., зі змінами та доповненнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14 (дата звернення: 15.01.2022). 3. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р. зі змінами та доповненнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text (дата звернення: 15.01.2022).

Матеріали конференцій (тези, доповіді)	<p>1. Кашена Н.Б. Інноваційні форми реалізації товарів як фактор забезпечення економічної активності торговельних підприємств. <i>Інноваційні технології та інтенсифікація розвитку національного виробництва</i>: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 30 травня 2019 р. Тернопіль: Крок, 2019. С. 122–124.</p> <p>2. Яровая В.В., Василишин С.И. Украина-Болгария: социально-экономические факторы национальной экономической безопасности. <i>Украина-България-Европейски Съюз: съвременно състояние и перспективи</i>. Сборник с доклади от международна научна конференция. Т.1. Варна: Наука и икономика, 2016. С. 253–257.</p>
Статті у наукових фахових виданнях України та інших держав	<p>1. Pasko O., Marenych T., Diachenko O., Levytska I., Balla I. Stakeholder engagement in sustainability reporting: the case study of Ukrainian public agricultural companies. <i>Agricultural and Resource Economics</i>. 2021. Vol. 7. No. 1. Pp. 58–80. https://doi.org/10.51599/are.2021.07.01.04.</p> <p>2. Vasylyshyn S., Yarova V. Analytical basis of livestock development as a social factor of economic security strengthening of agriculture. <i>European Science</i>. 2020. Issue 1, pp. 23–28.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Практика бухгалтерського обліку в 2030 році що чекає на нас у майбутньому? 4 прогнози. URL: https://bakertilly.ua/news/id46994 (дата звернення: 10.01.2022).</p> <p>2. Коронавірус та його вплив на бухгалтерський облік та аудит фінансової звітності. URL: https://audit-optim.com.ua/ru/news/180-koronavirus-ta-ioho-vplyv-na-bukhhalterskyi-oblik-ta-audit-finansovoi-zvitnosti (дата звернення: 01.02.2022).</p>

Правила оформлення додатків

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи на її наступних сторінках. Кожен додаток починають з нової сторінки. Їм дають заголовки, надруковані вгорі малими літерами з першої великої симетрично до тексту сторінки. У правому верхньому кутку над заголовком малими літерами з першої великої друкують слово «Додаток_» і велику літеру, яка його позначає.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, крім літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, Додаток А, Додаток Б і т.д.

Розділ 3. ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи

Згідно Положення про підготовку і захист кваліфікаційних робіт студентами Державного біотехнологічного університету, основними етапами підготовки та виконання кваліфікаційної роботи є:

- вибір теми та її затвердження;
- розробка завдання та складання поетапного плану виконання кваліфікаційної роботи;
- опрацювання літературних джерел;
- збирання фактичного матеріалу під час практики (виробничого стажування);
- обробка матеріалу із застосуванням сучасних методів статистичного аналізу;
- написання першого варіанту тексту роботи, подання його на ознайомлення керівнику;
- усунення недоліків, написання остаточного варіанту тексту, оформлення кваліфікаційної роботи;
- подання кваліфікаційної роботи на електронному носії до наукової бібліотеки (далі – НБ) для перевірки на наявність академічного плагіату і отримання підписаного акту перевірки та розміщення роботи в репозитарію;
- отримання відгуку керівника роботи;
- подання зброшурованої завершеної роботи на кафедрі;
- рецензування роботи;
- захист кваліфікаційної роботи на засіданні екзаменаційної комісії (далі – ЕК).

Допуску кваліфікаційної роботи до захисту передують **процедура перевірки її змісту на наявність академічного плагіату**.

Для включення роботи до репозитарію студент подає кваліфікаційну роботу на електронному носії до НБ Університету. Термін подання роботи – не пізніше ніж 10 днів до захисту перед ЕК.

Про результат проходження перевірки наявності академічного плагіату складається акт, в якому вказується доля оригінального тексту (унікальність). Акт засвідчується підписом відповідної особи. Завершено і перевірено на наявність академічного плагіату роботу

студент подає керівникові для перевірки та підготовки відгуку на неї.

У **відгуку керівника** (дод. Е) на кваліфікаційну роботу рекомендується висвітлювати рівень використання студентом: теоретичних знань для розв'язання задач аналізу чи дослідження; коректність застосування методик; оцінку якості вирішення завдань аналізу чи дослідження; аналіз та оцінку запропонованих пропозицій дослідника; участь у науково-дослідній роботі впродовж навчання в Університеті; можливість використання пропозицій студента в практиці роботи суб'єкта господарювання; наявність професійних навичок за спеціальністю; загальні висновки та оцінку кваліфікаційної роботи. Керівник оцінює кваліфікаційну роботу записом: “Рекомендується до захисту”, а в разі негативної оцінки - “До захисту не рекомендується”. У випадку негативного висновку щодо допуску студента до захисту, це питання виноситься на розгляд засідання кафедри за участю керівника.

Кожна кваліфікаційна робота направляється на внутрішню рецензію на суміжну кафедру. До рецензування залучаються провідні науково-педагогічні працівники. Для студентів, які навчаються без відриву від виробництва, рецензентом може бути фахівець підприємства, установи, організації тощо, де працює студент. Коло наукових та фахових інтересів рецензентів має відповідати тематиці кваліфікаційної роботи.

Рецензія подається у письмовому вигляді та має містити такі складові:

- визначення значення теми кваліфікаційної роботи для практики та її актуальності;
- аналіз відповідності змісту кваліфікаційної роботи її меті та завданням;
- визначення глибини висвітлення студентом реального стану справ у відповідній галузі;
- висновки щодо використання в кваліфікаційній роботі сучасних емпіричних і теоретичних методів дослідження;
- позитивні сторони кваліфікаційної роботи та її недоліки, інші питання на розсуд рецензента;
- оцінку загальних вражень від кваліфікаційної роботи (оформлення, стиль і грамотність викладання тощо);
- висновок і рекомендацію щодо можливості допущення кваліфікаційної роботи до захисту і, за бажанням, може бути висловлено зауваження та думку про оцінку кваліфікаційної роботи за

чотирибальною системою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”). Рецензент має підписати рецензію із зазначенням свого прізвища, імені, по батькові, місця роботи і посади, яку займає.

Завершена кваліфікаційна робота, підписана автором, **разом з відгуком керівника та рецензією подається на кафедру**. Студент, у якого кваліфікаційна робота не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, підготовлена без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного аналізу чи дослідження, обґрунтованих пропозицій, містить академічний плагіат, не має відгуку, рецензії, до захисту не допускається.

Після ознайомлення із змістом та оформленням кваліфікаційної роботи завідувач кафедри приймає рішення про допуск до захисту. До захисту допускають кваліфікаційні роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти, які правильно оформлені, мають позитивний відгук наукового керівника.

У десятиденний термін до захисту кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня вищої освіти перед Екзаменаційною комісією кафедру проводять попередній захист, на якому заслуховують доповідачів. Попередній захист проводять для роз’яснення здобувачам правил підготовки доповіді, ілюстративного матеріалу для комісії, порядку проведення засідання й інших організаційних питань.

3.2. Організація захисту кваліфікаційної роботи

Захист кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти проводять на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії (ЕК).

Для захисту кваліфікаційних робіт щорічно створюється **екзаменаційна комісія**, до складу якої входять голова та члени комісії. Головою ЕК призначається фахівець у відповідній галузі або провідний науковець відповідного напрямку наукової діяльності. Персональний склад членів ЕК затверджується наказом ректора не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК. Перед захистом студент зобов’язаний ознайомитися з відгуком і рецензією, проаналізувати їх та підготувати відповіді на зауваження.

Безпосередньо на захист студент готує **доповідь, презентацію та, за необхідності, ілюстративний матеріал** у вигляді таблиць,

рисунків, які унаочнюють результати аналізу чи дослідження, основні висновки, узагальнення й пропозиції, що містяться у роботі. Необхідну кількість та зміст ілюстративного матеріалу автор визначає самостійно, але погоджує його з керівником. Ілюстративний матеріал має бути забезпечений використанням технічних засобів унаочнення та ілюстрації. Рекомендується розробляти мультимедійні форми презентації результатів досліджень

Основна мета **презентації** – це забезпечення стислого та наочного подання основних результатів кваліфікаційної роботи. При створенні презентації студенти повинні вирішити два важливих завдання:

1. Створити короткий анований конспект свого виступу.
2. Викласти результати аналізу чи досліджень та їх основні положення.

Презентацію до кваліфікаційної роботи рекомендується виконувати за допомогою програмного забезпечення MS POWER POINT.

Рекомендована структура презентації:

- 1- й слайд - тема кваліфікаційної роботи, прізвище доповідача та керівника, рік захисту;
- 2- й слайд – мета роботи та проблема дослідження;
- 3- й слайд - об'єкт, предмет, гіпотеза чи схема дослідження (для магістерської роботи);

на наступних слайдах відображається опис даних, які отримані при аналізі чи дослідженні. На останніх одному-двох слайдах відображаються загальні висновки та рекомендації до впровадження результатів кваліфікаційної роботи. Кількість окремих слайдів презентації залежить від особливостей доповіді студента.

При розробці презентації рекомендується дотримуватися таких вимог:

- тривалість доповіді 5-7 хв.;
- максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 20;
- використовуються ключові слова і фрази, а не речення;
- текстовий матеріал подається у схемах та організаційних діаграмах, числовий - у таблицях або діаграмах;
- матеріал може бути підкріплений графічними зображеннями чи відеофрагментами;
- дотримана логіка викладу та грамотність;
- доповідь студента доповнює інформацію на слайді, а не

дублює її;

- ефекти анімації не заважають сприйняттю, а акцентують увагу на потрібних моментах доповіді;

- текст легко читається (мінімальний розмір шрифту 20, напівжирний);

- шаблон оформлення однаковий для всіх слайдів презентації;

- дотримується контраст між текстом, фоном і графікою.

Здобувач має бути присутнім за 30 хв до початку захисту перед ЕК. Захист починається з оголошення секретарем ЕК прізвища, імені та по батькові здобувача, теми його кваліфікаційної роботи і загальних результатів навчання за програмою (кількість оцінок «відмінно», «добре», «задовільно»), здобутків автора випускової роботи (наукових, творчих, рекомендації випускової кафедри) – до 1 хв. Секретар комісії передає кваліфікаційну роботу і підготовлений ілюстративний матеріал голові комісії (дод. Л), після чого надає слово для доповіді автору роботи.

Дата захисту визначається графіком засідань ЕК, що затверджується ректором Університету та доводиться деканом відповідного факультету до відома голови, членів ЕК та студентів за два тижні до дня початку роботи ЕК. Процедура захисту кваліфікаційної роботи складається з:

- короткого повідомлення автора з демонстрацією презентації;

- відповідей на запитання членів ЕК;

- відповідей на зауваження рецензента;

- підведення підсумків захисту кваліфікаційної роботи, оцінка кваліфікаційної роботи здійснюється за 100 бальною шкалою ЄКТС.

Доповідь здобувача (до 7 хв) відбувається з використанням **ілюстративного матеріалу**, винесеного на презентацію. Вона має бути конкретною, змістовною та узгодженою з ілюстративним матеріалом. Паралельно з презентацією результатів досліджень, основні положення слід висвітлити в ілюстративному матеріалі, який надається кожному члену екзаменаційної комісії (не менше чотирьох комплектів). Немає потреби переказувати зміст усіх розділів роботи, слід коротко охарактеризувати об'єкт дослідження, визначити мету і завдання роботи, зробити висновки і пропозиції, акцентувати увагу на їх обґрунтуванні.

В умовах дистанційного навчання може бути передбачена можливість проведення захисту кваліфікаційних робіт у режимі онлайн із використанням програмних продуктів.

Перед початком захисту кваліфікаційних робіт деканати відповідних факультетів подають до ЕК такі документи:

- зведену відомість про виконання студентами навчального плану та отримані ними оцінки;
- кваліфікаційну роботу студента;
- відгук керівника кваліфікаційної роботи;
- рецензію на кваліфікаційну роботу спеціаліста відповідної кваліфікації;
- акт перевірки на наявність академічного плагіату.

Після доповіді здобувач відповідає на запитання голови та членів ЕК, а також присутніх на захисті.

Після відповідей на питання секретар комісії повідомляє основні положення рецензії на кваліфікаційну роботу. Після закінчення захисту проходить закрите засідання членів ЕК, де обговорюють результати захисту кожного здобувача і визначають загальні оцінки кваліфікаційних робіт.

Загальну **оцінку** кваліфікаційної роботи визначають з урахуванням повноти й оригінальності відбиття нових досліджень у галузі обліку, аналізу, аудиту й оподаткування і практики щодо відповідної проблеми, глибини розкриття теми в цілому та окремих її частин, здатності здобувача узагальнювати літературний матеріал, якості аналітичних досліджень в обґрунтуванні висновків і пропозицій, ретельності оформлення роботи, чіткості доповіді під час захисту, грамотності і повноти відповідей на запитання членів комісії, присутніх, на зауваження рецензента. Загальні оцінки кваліфікаційних робіт оголошують після закінчення закритого засідання Екзаменаційної комісії.

Результати захисту кваліфікаційних робіт визначають оцінками національної шкали («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкали ECTS (A, B, C, D, E, FX) з урахуванням теоретичної, наукової та практичної підготовки здобувачів.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в чотирибальну та шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку:

Оцінка за шкалою ЕСТЗ	Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	
A	90-100	«5»	«Відмінно»
B	82-89	«4»	«Добре»
C	74-81		
B	64-73	«3»	«Задовільно»
E	60- 63		
EX	35 -59	«2»	«Незадовільно»
E	0-34		Кваліфікаційна робота до захисту не допускається

A – 5 (відмінно). Кваліфікаційна робота є бездоганною: тема роботи розкрита повністю, містить елементи новизни, має практичне значення. Структура роботи відповідає встановленим вимогам. Оформлення роботи відповідає встановленим вимогам. Протягом захисту роботи доповідь студента логічна і коротка, проголошена вільно, зі знанням змісту роботи. Ілюстративний матеріал до захисту повністю відображає основні результати роботи. Відповіді на запитання членів комісії правильні та стислі.

B - 4 (добре). Тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхнево проведено аналіз літературних джерел або недостатньо використані інформаційні матеріали підприємства. Доповідь студента логічна, проголошена вільно. Ілюстративний матеріал до захисту відображає основні результати роботи. Відповіді на запитання в основному правильні. Оформлення роботи в межах встановлених вимог.

C - 4 (добре). Тема роботи розкрита, але мають місце певні недоліки (недостатньо уваги приділено окремим змістовним складовим роботи, наприклад, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі, обґрунтовані непереконливо). При цьому доповідь студента достатньо логічна та свідчить про володіння матеріалом. Ілюстративний матеріал до захисту відображає основні результати роботи. Відповіді на запитання в основному правильні, але містять певні недоліки та помилки. Оформлення роботи – в межах встановлених вимог.

D - 3 (задовільно). Тема роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру: нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, наукова полеміка відсутня, в аналітичній частині є надлишок елементів

описовості, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований. Доповідь прочитана за текстом. Не всі відповіді на запитання членів комісії правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення роботи.

Е - 3 (задовільно). Тема роботи в основному розкрита, але зміст розділів роботи лише поверхнево розкриває досліджуване питання. Мають місце інші недоліки змістовного характеру: невірно сформульована мета роботи, теоретичний розділ не містить у собі відповідних узагальнень, аналітична частина не містить комплексного підходу до проведення відповідного аналізу, а матеріалу третього розділу недостатньо, щоб скласти уявлення про досягнення поставленої мети та завдань дослідження. Не всі відповіді на запитання членів кваліфікаційної екзаменаційної комісії правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення роботи.

FX - 2 (незадовільно). Нечітко сформульована мета роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхнево, переважає описовість на шкоду системності і глибини. Пропоновані заходи випадкові, з аналізу не випливають, економічне обґрунтування неповне. Оформлення роботи далеке від встановленого. Відповіді на запитання членів комісії помилкові або неповні.

F - 2 (незадовільно). Робота подана науковому керівнику на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням встановлених строків. Структура роботи не відповідає встановленим вимогам. Аналітична частина не підкріплена відповідними статистичними даними конкретного підприємства. Відсутнє економічне обґрунтування пропонованих заходів. Робота в цілому носить реферативний характер. Оформлення кваліфікаційної (бакалаврської) роботи не відповідає встановленим вимогам.

Основними критеріями оцінювання кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти є:

- чіткість, повнота і послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- науковість стилю викладення;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів.

Основними показниками, що впливають на оцінку кваліфікаційної роботи і належать до її змістовної частини, є:

- виконання дослідження на актуальну тему;

- досягнення поставленої мети роботи і відповідних до неї завдань;
- логічність побудови структури роботи і вміння систематизувати і структурувати матеріал;
- уміння узагальнювати, робити висновки, зіставляти різні погляди з обраного питання;
- відповідність плану і змісту роботи її темі;
- наявність у кваліфікаційній роботі практичних рекомендацій та обґрунтування запропонованих автором рішень, а також елементів наукової новизни;
- аналіз достатньої кількості літературних джерел з обраної тематики;
- самостійність виконання кваліфікаційної роботи;
- наявність у роботі наукової новизни, обґрунтованої та підтвердженої дослідженнями.

Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку результатів захисту кваліфікаційних робіт і видачу випускникам дипломів (дипломів з відзнакою) про закінчення університету, отримання вищої освіти і здобуття певної кваліфікації приймають на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. У разі однакової кількості голосів голова комісії має вирішальний голос. Оцінки виставляє кожен член комісії, а голова підсумовує їх результати для кожного здобувача.

Рішення ЕК про оцінку результатів захисту кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня вищої освіти і видачу випускникам дипломів (звичайних або з відзнакою) голова ЕК **оголошує здобувачам у день захисту.**

Здобувачі, які не атестовані у затвердженій для них строк і не захистили кваліфікаційну роботу, мають право на повторну атестацію в наступний термін роботи ЕК протягом трьох років після закінчення університету на засадах, визначених університетом. Якщо після закінчення здобувачем університету пройшло більше трьох років, право на його повторну атестацію надає університет за погодженням із МОН.

Якщо результати захисту кваліфікаційної роботи не відповідають вимогам державних стандартів і встановленим критеріям, здобувачу, за рішенням ЕК, виставляють оцінку «незадовільно». Якщо захист кваліфікаційної роботи визнано незадовільним, ЕК встановлює,

чи може здобувач подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він повинен опрацювати нову тему, визначену випусковою кафедрою.

Здобувача, який не захистив кваліфікаційну роботу другого (магістерського) рівня вищої освіти, наказом керівника ЗВО відраховують з університету як такого, що не пройшов державної атестації. Йому видають академічну довідку встановленого зразка із зазначенням, зокрема, результатів державної атестації, назв усіх державних екзаменів та захисту кваліфікаційної роботи, оцінок, які він отримав на кожному етапі державної атестації. До академічної довідки, крім того, додають витяг з протоколу засідання ЕК із зазначенням номера цього протоколу і дати проведення засідання комісії.

Список рекомендованих джерел

1. Андрійчук В.Г. Основи наукових досліджень в агробізнесі: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2018. 491 с.
2. Баланюк І.Ф., Пилипів Н.І., Якубів В.М. Обліково-аналітичне забезпечення господарської діяльності: монографія. Івано-Франківськ: Видавництво: Друкарня «Фоліант», 2014. 292 с.
3. Безверхий К. Принципи бухгалтерського обліку та їх вплив на обліково-звітну інформацію підприємства. Галиц. екон. вісн. 2012. № 6 (39). С. 76–92.
4. Беленкова М.І., Василішин С.І. Облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. Харків: Діса плюс, 2017. 224 с.
5. Білоусько В.С., Беленкова М.І. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб. Київ: Алерта, 2010. 402 с.
6. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: учеб. курс. 2-е изд., перераб. и доп. Киев: Эльга, Ника-Центр, 2004. 656 с.
7. Бондар М.І., Лисенко Н.М. Облік і звітність підприємств у системі оподаткування: навч. посіб. Київ: ДННУ «Академія фінансового управління», 2012. 584 с.
8. Василішин С.І. Концептуальні засади функціонування обліково-аналітичного забезпечення управління економічною безпекою. *Облік і фінанси*. 2020. № 3. С. 12–21.
9. Василішин С.І. Удосконалення важелів управління діджиталізаційними ризиками економічної безпеки та формування кібербезпеки облікової системи. *Вісник економіки*. 2021. № 1. С. 97–110. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2021.01.097>.
10. Василішин С.І., Ярова В.В. Методичні аспекти бухгалтерського обліку виробничих запасів аграрних підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 21. URL: <http://global-national.in.ua/issue-21-2018>.
11. Гайдуцький П.І., Жук В.М. Роль бухгалтерського обліку в попередженні економічних криз. *Економіка України*. 2012. № 12. С. 72–82.
12. Глобальні принципи управлінського обліку. URL: <https://www.cgma.org/resources/reports/globalmanagementaccountingprinciples.html> (дата звернення: 02.02.2022).
13. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: монографія. Київ: МІМ; Центр учб. літ., 2007. 522 с.
14. Горкавий В.К. Статистика: Підручник. Третє вид., переробл. і доп. / В.К. Горкавий. Київ: Алерта, 2020. 644 с.

15. Горкавий В.К., Ментей О.С., Ярова В.В. Аграрна статистика: навч. посіб. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х., 2014. – 297 с.
16. Горкавий В.К., Ярова В.В. Математична статистика: навч. посіб. Київ: ВД «Професіонал», 2004. 384 с.
17. Дерій В. А., Гуменна-Дерій М. В. Трансформація бухгалтерського обліку і фінансової звітності та її місце в українських економічних реформах. Стан і перспективи розвитку бухгалтерського обліку в умовах глобалізації: монографія; за наук. ред. З.-М.В. Задорожного. Тернопіль: ВПЦ ТНЕУ «Екон. думка», 2018. С. 147–156.
18. Жук В., Бездушна Ю., Попко Є. Амортизація активів підприємств у воєнний час. *Облік і фінанси*. 2022. № 1 (95). С. 5–12.
19. Жук В.М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки: монографія. Київ: ННЦ ІАЕ, 2009. 648 с.
20. Жук В.М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект: монографія. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2018. 408 с.
21. Жук В.М., Попко Є.Ю., Шендерівська Ю.Л. Бухгалтерський облік: перегляд предмету і назви професії. *Облік і фінанси*. 2020. № 1 (87). С. 36–44.
22. Засадний Б.А. Ризики системи бухгалтерського обліку в умовах застосування МСФЗ. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 14. С. 111–115.
23. Кащена Н. Б. Бухгалтерський інжиніринг в обліково-аналітичному забезпеченні управління економічною активністю підприємств торгівлі. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Т. 6. № 1. С. 330-336.
24. Кащена Н. Б. Концепт парадигми засадничих положень формування облікової політики торговельного підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. Серія: економічні науки. 2020. № 4. Т. 3. С. 73-80.
25. Кащена Н. Б. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною активністю підприємств торгівлі: теорія, методологія, практика. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 389 с.
26. Камінська Т.Г. та ін. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту на сільськогосподарських підприємствах: монографія. Київ: ЦП «Компринт», 2013. 338 с.
27. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. Житомир: ЖДТУ, 2017. 416 с.

28. Лазаришина І.Д. Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика: монографія. Рівне: НУВГП, 2005. 369 с.
29. Легенчук С.Ф. Теорія і методологія бухгалтерського обліку в умовах постіндустріальної економіки: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2010. 652 с.
30. Легенчук С.Ф. Щодо необхідності уточнення базових облікових понять та розвитку вітчизняної теорії обліку. *Облік і фінанси*. 2022. № 1 (95). С. 22–31.
31. Малюга Н.М., Легенчук С.Ф. Розвиток бухгалтерського обліку в новій економіці: облікова інтепретація синергетичних ефектів. *Вісн. ЖДТУ*. 2005. № 3 (33). С. 20–37.
32. Маренич Т.Г. Документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: аналіз новацій та напрями поліпшення. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2017. № 1. С. 76–79.
33. Маренич Т.Г. До питання класифікації бухгалтерських помилок. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка*. 2017. Вип. 188. С. 3–14.
34. Маренич Т.Г. Облік і звітність за міжнародними стандартами: підручник. Харків: КП «Міська друкарня», 2021. 623 с.
35. Метелиця В.М. Стандартизація галузевої методології обліку як елементу професії бухгалтера. *Економіка АПК*. 2013. № 6. С. 45–53.
36. Міжнародні стандарти фінансової звітності.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text (дата звернення: 10.01.2022).
37. Муравський В.В. Понятійно-термінологічний апарат в автоматизації обліку. *Вісн. Запоріж. нац. ун-ту*. 2018. № 2. С. 65–71.
38. Нападовська Л.В. Базові принципи управлінського обліку. *Актуальні проблеми економіки*. 2013. № 1 (39). С. 173–181.
39. Огійчук М.Ф., Василішин С.І., Горох О.В., Ярова В.В., Рагуліна І.І., Сколотій Л.О. Методичні рекомендації до виконання, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи з обліку і оподаткування для здобувачів початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Харків: Друкарня «Алладин-принт», 2020. 72 с.
40. Огійчук М.Ф., Беленкова М.І., Сколотій Л.О. та ін. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник / за ред. проф. М.Ф. Огійчука. 7-ме вид., перероб. і допов. Київ: Алерта, 2016. 1040 с.
41. Огійчук М.Ф., Орлов В.В., Василішин С.І. Організаційно-економічне регулювання ефективного виробництва насіння зернових культур високих генерацій та його обліково-аналітичне забезпечення:

монографія / за ред. М.Ф. Огійчука. Харків: ФОП Бровін О.В., 2019. 308 с.

42. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит. навч. посіб. Вид. 4-те, перероб. і допов. Київ: Алерта, 2020. 582 с.

43. Петрук О.М., Василишин С.І. Інституціональні фактори обліково-аналітичного забезпечення управління економічною безпекою підприємств. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2020. Вип. 3 (47). С. 47-55.

44. Плаксієнко В.Я., Камінська Т.Г., Маренич Т.Г. та ін. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах: підручник / за ред. В.Я. Плаксієнка. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ: Вид-во «SBA Print», 2022. 508 с.

45. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996–XIV від 16.07.1999 р., зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 10.01.2022).

46. Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління: наказ Міністерства фінансів України № 982 від 07.12.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#Text> (дата звернення: 10.01.2022).

47. Про затвердження Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 10.01.2022).

48. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р. зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text> (дата звернення: 10.01.2022).

49. Про затвердження Положень (стандартів) бухгалтерського обліку URL: <https://buhgalter911.com/uk/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/> (дата звернення: 10.01.2022).

50. Пушкар М.С., Щирба М.Т. Теорія і практика формування облікової політики. Тернопіль: Карт-бланш, 2010. 260 с.

51. Садовська І.Б., Бабіч І.І., Нагірська К.С. Організація обліку і оподаткування у фермерських господарствах в контексті професійного бухгалтерського судження. *Облік і фінанси*. 2019. № 4 (86). С. 45–53.

52. Соколенко Л.Ф. Цифровізація як вектор розвитку економічних систем та модернізації системи бухгалтерського обліку. *Облік і фінанси*.

2019. Вип. 85. С. 40–48.

53. Яценко В.Ф. Вплив еволюційної трансформації соціально-економічної системи на теорію бухгалтерського обліку. *Економіка харчової промисловості*. 2019. Вип. 4. С. 71–79.

54. Accountancy Europe. URL: <https://www.accountancyeurope.eu/about-us/> (дата звернення: 10.01.2022).

55. European Accounting Association. URL: <http://www.eaa-online.org/r/Mission> (дата звернення: 10.01.2022).

56. Farrar Martin. Re-inventing finance for a digital world. Association of International Certified Professional Accountants. URL: <https://www.cgma.org/> (дата звернення: 10.01.2022).

57. Haiduchok, T., Sysoieva, I., Vasylishyn, S., Lysiuk A., Kundrya-Vysotska, O., Kostyrko, A. Accounting and control of settlements with counterparties under the conditions of quarantine measures. *International Journal of Advanced Research in Engineering and Technology*. 2020. Issue 11 (5). pp. 141–152.

58. Karpenko L. M., Koev S. R., Kashchena N. B., Grushko V., Khorosheniuk A. Formation of the stakeholders account model in conditions of sustainable development. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*. 2019. Vol. 23. Special Issue 2. P.1–7.

59. Pasko O., Marenych T., Diachenko O., Levytska I., Balla I. Stakeholder engagement in sustainability reporting: the case study of Ukrainian public agricultural companies. *Agricultural and Resource Economics*. 2021. Vol. 7. No. 1. Pp. 58–80. <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.01.04>.

60. The Accounting Standards Codification. URL: <https://www.icaew.com/technical/by-country/north-america/us/accounting-in-us/us-gaap> (дата звернення: 10.01.2022).

61. Zhuk V.M., Vasylishyn S.I., Utenkova K.O., Kovalova O.V., Yarova V.V., Skolotiy I.V., Kiryushina L.Yu. The accounting improvement of ecological activity and agroecosystems conservation. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2021. Vol. 11 (1). pp. 209-217.

62. Vasylishyn S., Ulyanchenko O., Bochulia T., Herasymenko Y., Gorokh O. Improvement of analytical support of economic security management of the agricultural enterprises. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, 2021. vol. 7, no. 3, pp. 123-141.

63. Vasylishyn S., Yarova V. Analytical Provision Of Socio-Economic Security Management At Macro And Microlevels. *Studies of Applied Economics*. 2020. Vol. 38 (4). URL: <http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/3965>.

ДОДАТКИ

Додаток А

Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

1. Облік і аудит основних засобів
2. Облік і аудит інших необоротних матеріальних активів
3. Облік і аудит нематеріальних активів
4. Облік і аудит амортизації необоротних активів підприємства в умовах діючої системи оподаткування.
5. Облік і аудит фінансових інвестицій
6. Облік і аудит капітальних інвестицій
7. Облік і аудит довгострокових біологічних активів
8. Облік і аудит відстрочених податкових активів та зобов'язань
9. Облік і аудит гудвілу
10. Облік і аудит виробничих запасів
11. Облік і аудит поточних біологічних активів
12. Облік і аудит малоцінних та швидкозношуваних предметів
13. Облік і аудит готової продукції
14. Облік і аудит товарів
15. Облік і аудит грошових коштів
16. Облік і аудит касових операцій
17. Облік і аудит операцій на поточному рахунку в національній валюті
18. Облік і аудит операцій на поточному рахунку в іноземній валюті
19. Облік і аудит векселів одержаних
20. Облік і аудит поточних фінансових інвестицій
21. Облік і аудит розрахунків з покупцями та замовниками в умовах діючої системи оподаткування.
22. Облік і аудит розрахунків з підзвітними особами в умовах діючої системи оподаткування.
23. Облік і аудит формування та використання власного капіталу в умовах діючої системи оподаткування.
24. Облік і аудит нерозподілених прибутків (непокритих збитків)
25. Облік і аудит забезпечень майбутніх виплат і платежів
26. Облік і аудит цільового фінансування та цільових надходжень

27. Облік і аудит страхових резервів
28. Облік і аудит довгострокових зобов'язань
29. Облік і аудит зобов'язань за довгостроковими позиками
30. Облік і аудит зобов'язань за довгостроковими векселями виданими
31. Облік і аудит зобов'язань за довгостроковими облігаціями
32. Облік і аудит зобов'язань з довгострокової оренди
33. Облік і аудит зобов'язань за короткостроковими позиками
34. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками в умовах діючої системи оподаткування.
35. Облік і аудит розрахунків за податками і платежами
36. Облік і аудит розрахунків за податком на прибуток
37. Облік і аудит розрахунків за податком на додану вартість
38. Облік і аудит розрахунків за єдиним податком
39. Облік і аудит розрахунків за страхуванням
40. Облік і аудит розрахунків за єдиним соціальним внеском
41. Облік і аудит розрахунків за виплатами працівникам
42. Облік праці та її оплати в умовах діючої системи оподаткування.
43. Облік і аудит розрахунків з учасниками
44. Облік і аудит розрахунків за іншими операціями
45. Облік і аудит доходів та фінансових результатів в умовах діючої системи оподаткування
46. Облік і аудит доходів від реалізації продукції
47. Облік і аудит інших операційних доходів
48. Облік і аудит фінансових доходів
49. Облік і аудит інших доходів
50. Формування, облік та аудит фінансових результатів
51. Облік і аудит витрат за елементами
52. Облік і аудит собівартості реалізованої продукції
53. Облік і аудит витрат на організацію виробництва та управління
54. Облік і аудит загальновиробничих витрат
55. Облік і аудит адміністративних витрат
56. Облік витрат виробництва та калькуляція собівартості продукції
57. Управлінський облік на підприємствах: теорія та методика
58. Класифікація, поведінка та облік витрат підприємств
59. Системний підхід і основні способи класифікації витрат
60. Системи калькулювання витрат за повними витратами
61. Системи калькулювання за змінними витратами
62. Автоматизація обліку активів підприємства та їх розкриття у фінансовій звітності.

63. Автоматизація обліку джерел формування активів підприємства та їх розкриття у фінансовій звітності.
64. Облік витрат на виробництво та калькуляція собівартості (за видами продукції)
65. Автоматизація управлінського обліку підприємства.
66. Облік і аналіз виробництва продукції ... (за видами продукції).
67. Стан та шляхи удосконалення організації бухгалтерського обліку на підприємствах.
68. Облік розрахунків за заробітною платою та аналіз продуктивності праці.
69. Облік розрахунків за заробітною платою та аналіз ефективності використання трудових ресурсів.
70. Облік розрахунків за виплатами працівникам і аналіз ефективності витрат на оплату праці.

Примітка: тематика може змінюватись у залежності від спрямованості роботи, тобто мати лише облікову, аудиторську, обліково-аудиторську чи обліково-аналітичну спрямованість.

Додаток Б

Завідувачу кафедри обліку, аудиту

та оподаткування

проф. Н. КАЩЕНІЙ

здобувача 2 курсу 1 групи

факультету економічних відносин та

фінансів другого (магістерського)

рівня вищої освіти спеціальності 071

«Облік і оподаткування»

Петренка Сергія Васильовича

Заява

Прошу затвердити тему кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти: «Облік і аудит розрахунків з покупцями та замовниками в умовах чинної системи оподаткування», яку буде виконано на матеріалах товариства з обмеженою відповідальністю «Печенізьке» Печенізького району Харківської області

25.09.2022 р.

Підпис здобувача

Узгоджено:

Керівник кваліфікаційної роботи

підпис

доцент Ярова В.В.

Завідувач кафедри

підпис

професор Кашена Н.Б.

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

**ОБЛІК І АУДИТ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ
ПРАЦІВНИКАМ В УМОВАХ ДІЮЧОЇ СИСТЕМИ
ОПОДАТКУВАННЯ**

Виконав:	Петренко Сергій Васильович
Спеціальність (ОПП)	071 «Облік і оподаткування»
Керівник	к.е.н., доцент Ярова В.В.

Міністерство освіти і науки України
Державний біотехнологічний університет
Факультет економічних відносин та фінансів

Кафедра обліку, аудиту та оподаткування
Освітній ступінь «Магістр»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Денна форма навчання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

«__» _____ 20__ р.

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

1. Тема роботи: _____

Керівник роботи: _____
(прізвище, ім'я, по батькові викладача, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «__» _____ 20__ р. № _____

2. Строк подання здобувачем роботи: «__» _____ 20__ р.

3. Вихідні дані до роботи: _____

4. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити): _____

5. Перелік графічного матеріалу: _____

**В.о. ректора Державного біотехнологічного
університету**

Р. ТИХОНЧЕНКУ

ЗАПИТ

Керівництво державного підприємства «Дослідне господарство «Елітне» Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва» Харківського району Харківської області звертається до Вас із проханням надати змогу здобувачу вищої освіти факультету економічних відносин та фінансів денної форми навчання за ОС «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» ДБТУ Петренку Сергію Васильовичу виконувати кваліфікаційну магістерську роботу на тему: «Облік і аудит основних засобів підприємства в умовах діючої системи оподаткування», яка є актуальною для вдосконалення облікової практики підприємства.

Підприємство забезпечить здобувача необхідною інформацією.

Директор ДП «ДГ «Елітне»

В. ОРЛОВ

В І Д Г У К

на кваліфікаційну магістерську роботу здобувача факультету економічних відносин та фінансів денної форми навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

_____ (прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

Державного біотехнологічного університету на тему: _____

Актуальність та загальна характеристика кваліфікаційної роботи

Позитивні сторони кваліфікаційної роботи

Ступінь новизни та практичне значення одержаних результатів

Рекомендація

Керівник:

/прізвище, ім'я, по батькові/

підпис

посада

вчений ступінь

дата

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну магістерську роботу здобувача факультету економічних відносин і фінансів денної форми навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

_____ (прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

Державного біотехнологічного університету

на тему: _____

виконану на кафедрі _____

під керівництвом _____

Актуальність теми

Загальна характеристика т структура роботи

Якість проведеного дослідження

Зауваження

Практична значущість

Загальний висновок та рекомендація

Рецензент:

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (підпис)

_____ (посада)

_____ (вчена ступінь)

_____ (дата)

Додаток К

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ТА ФІНАНСІВ
Кафедра обліку, аудиту та оподаткування

**ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ ДО ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ**
на тему:

**ОБЛІК І АУДИТ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ
ПРАЦІВНИКАМ В УМОВАХ ДНЮЧОЇ СИСТЕМИ
ОПОДАТКУВАННЯ**

Здобувач _____ **С.В. ПЕТРЕНКО**
Керівник _____ **В.В. ЯРОВА**

Харків – 2022

РЕФЕРАТ

Петренко Сергій Вікторович. «Облік і аудит розрахунків за виплатами працівникам в умовах діючої системи оподаткування».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування». – Державний біотехнологічний університет МОН України, 2022 р.

Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 114 стор., складається зі вступу, трьох розділів, висновків; містить 5 рисунків, 7 таблиць, 118 літературних джерел.

Ключові слова: облік, оподаткування, виплати працівникам, оплата праці, міжнародні стандарти обліку, первинний облік, синтетичний облік, аналітичний облік.

Актуальність теми кваліфікаційної роботи визначається необхідністю поглиблення теоретичних підходів та практичної розробки методики обліку розрахунків за виплатами працівникам в умовах діючої системи оподаткування сільськогосподарських підприємств відповідно до запитів ключових стейкхолдерів.

Метою кваліфікаційної магістерської роботи є дослідження теоретичних та практичних питань обліку розрахунків за виплатами працівникам в умовах діючої системи оподаткування.

Для досягнення цієї мети вирішуються такі завдання:

- визначити теоретичні засади та нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку розрахунків за виплатами працівникам;
- охарактеризувати виплати працівникам як об'єкт бухгалтерського обліку та дослідити форми, види і системи оплати праці;
- надати організаційно-економічну характеристику ДП ДГ «Елітне» Харківського району Харківської області;
- охарактеризувати організацію первинного обліку розрахунків за виплатами працівникам;
- визначити склад утримань із заробітної плати та охарактеризувати їх облік;
- оцінити стан синтетичного і аналітичного обліку розрахунків за виплатами працівникам;
- встановити напрями гармонізації обліку розрахунків за виплатами працівникам до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку;
- розробити напрями удосконалення первинного, синтетичного та аналітичного обліку розрахунків за виплатами працівникам;
- запропонувати напрями автоматизації обліку за розрахунками за виплатами працівникам.

Об'єктом дослідження є процеси обліку та аудиту розрахунків за виплатами працівникам в умовах діючої системи оподаткування.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку і аудиту розрахунків за виплатами працівникам в умовах діючої системи оподаткування.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів полягає у поглибленні теоретичних і практичних підходів щодо обліку розрахунків за виплатами працівникам в умовах діючої системи оподаткування, зокрема дістали подальшого розвитку обґрунтовані напрями удосконалення синтетичного обліку за синтетичним рахунком 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» шляхом виокремлення субрахунків другого порядку 661.1 «Розрахунки з постійними працівниками», 661.2 «Розрахунки з сезонними працівниками», 661.3 «Розрахунки з сумісниками», 661.4 «Розрахунки за цивільно-правовими договорами», 661.5 «Інші розрахунки»; розроблені напрями комплексної автоматизації облікового процесу щодо виплат працівникам в ДП «ДГ «Елітне» на основі використання базової версії програмного продукту «BAS Бухгалтерія».

Публікації, апробація. Петренко С.В. Автоматизація облікових процесів в умовах цифрової економіки: переваги та недоліки. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку України в галузі управління та адміністрування: ініціативи молоді*: матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. здоб. вищої освіти і молодих учених, ДБТУ (м. Харків), 22 жовтня 2021 р. С. 110-111.

Динаміка основних показників господарювання підприємства

Показник	Роки			2021 р. у % до:	
	2019	2020	2021	2019 р.	2020 р.
Середньорічна вартість активів, тис. грн					
Середньорічна залишкова вартість основних засобів, тис. грн					
Чистий дохід (виручка від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг), тис. грн					
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн					
Валовий прибуток, тис. грн					
Адміністративні витрати, тис. грн					
Витрати на збут, тис. грн					
Прибуток (збиток) від основної діяльності, тис. грн					
Інші операційні доходи, тис. грн					
Інші операційні витрати, тис. грн					
Прибуток (збиток) від операційної діяльності, тис. грн					
Доходи від участі в капіталі, тис. грн					
Фінансові доходи, тис. грн					
Інші доходи, тис. грн					
Витрати від участі в капіталі, тис. грн					
Фінансові витрати, тис. грн					
Інші витрати, тис. грн					
Прибуток (збиток) до оподаткування, тис. грн					
Чистий прибуток (збиток), тис. грн					
Середньооблікова чисельність працівників, осіб					
Продуктивність праці працівників					
Фондовіддача основних засобів					
Фондоозброєність працівників					

Навчальне видання

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»

Методичні вказівки
до виконання

Укладачі:

КАЩЕНА Наталія Борисівна
ВАСИЛШИН Станіслав Ігорович
МАРЕНИЧ Тетяна Григорівна
ЯРОВА Валентина Василівна

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.
Ум. друк. арк.2,9.
Наклад пр. 100

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44